

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

IV. Metropolitano aut Patriarcha suspecto, ab una provincia iudicium transferebant in aliam; è Concilio Berytensi, quod relatum est in Chalcedonensi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15591

possit audiri, sicut sanctissima Dei lex, ut nostis, postulat. Iudicio habito Romæ, Cæcilianus à Melchiade, omnium Episcoporum suffragiis, absolutus est. Sententia enim sub Melchiadis nomine concepta est apud Optatum. Victi Donatistæ (ut hoc obiter dicam) Constantinum appellarunt post sententiam Melchiadis & Synodi Arelatis, eas iudicium postulantes: *Meum iudicium postulant, inquit Constantinus in epistola ad Episcopos, qui ipse iudicium Christi expecto.* Cognitionem istam recusabat, licet Athanasij provocationem admisisset; eò quòd iste de infidiis & dolo Synodi Tyriæ conquereretur, illi verò de iniquitate iudicij. quam discussionem à se Constantinus amovit. Ceterum ut pateat an Constantini delegatio alicujus momenti haberetur tempore Augustini, observandum est Donatistas sententiam Melchiadis refellere solitos, quòd ab Episcopis transmarinis lata esset, quibus ex Africanæ Ecclesiæ privilegio iudicia Africanarum causarum etiam ex appellatione usurpare non licebat. Excipit Augustinus de Constantini Imperatoris delegatione: *An forte non debuit, inquit, Romane Ecclesiæ Melchiades Episcopus cum collegis transmarinis Episcopis illud sibi usurpare iudicium, quod ab Afris septuaginta, ubi Primas Tisigitanus presedit, fuerat terminatum? Quid quod nec ipse usurparii? Rogatus quippe Imperator iudices misit Episcopos, qui cum eo viderent, & de tota illa causa, quod iustum videretur, statuerent. Hoc probamus, & Donatistarum precibus, & verbis ipsius Imperatoris.* Non dilputo an summo jure Melchiodi liberum fuisset de causa Cæcilianii iudicium agere. Id tantum aio, ex sententia Augustini, decretam à Constantino delegationem iudicium transmarinum ita constituisse ut Donatistis de foro non competente excipere non licuerit.

Constantin. epist. ad Episc. cathol.

Aug. ep. 161.

Ad. xi. Conc. Chalced. dicitur: *Quod si quis dixerit, quod iudicium dicitur esse in eis, qui sunt in synodo, et non in eis, qui sunt in synodo, anathema sit.*

Dioscuro congregari voluerit in Concilio Chalcedonensi, & adversus eum accusationem instituere, quàm libello à Marciano contendisset ut cognitionem illam Concilio demandaret: *Provoluti precamur vestram clementiam ut præcipiatis reverendissimum Episcopum Dioscorum respondere de his que ei à nobis ingeruntur.* Infra: *Sacrum & venerabile vestrum mandatum dirigentes sanctæ & universali synodo religiosissimorum Episcoporum, quòd possit inter nos & prefatum Dioscorum audire & perferre ad scientiam vestre pietatis omnia que geruntur.*

Ad. i. Conc. Chalcedonensi dicitur: *Quod si quis dixerit, quod iudicium dicitur esse in eis, qui sunt in synodo, et non in eis, qui sunt in synodo, anathema sit.*

III. Non solum autem eis Episcopis iudicium delegabant qui ordinario jure intra provinciam suam iudicium ferre possent, sed etiam extra territorium jurisdictionem aliquando prorogabant. Hanc prorogandæ jurisdictionis ecclesiasticæ auctoritatem respiciebant Cyrillus Patriarcha Alexandrinus & Memnon Episcopus Ephesiorum in libello quem Concilio Ephesino porrexerunt. Conqueruntur se à Ioanne Antiocheno per summam injuriam damnatos, etsi nulla penitus illi competeret auctoritas ad iudicium illud reddendum, neque ex legibus ecclesiasticis, neque ex Principis Edicto. Vnde patet synodis Episcoporum, in eos qui sibi secundum canones aliàs subditi non essent, prorogari jurisdictionem mandatis Principum solenne fuisse. *Et quidem, inquit, nec per leges ecclesiasticas, nec per imperiale Decretum, potestatem habuit, qua fultus vel quempiam ex nobis iudicare vel omnino simile quippiam attentare posset, præsertim verò contra majorem sedem.*

Vide hinc Præfationem ad ca. 2. 1.

Libello Cylli & Memnoni dicitur: *Quod si quis dixerit, quod iudicium dicitur esse in eis, qui sunt in synodo, et non in eis, qui sunt in synodo, anathema sit.*

IV. Si quis etiam Episcoporum de Metropolitanis aut Patriarchæ suspitione quereretur, literis suis iudicium ab ea sede avocabant, & in aliam provinciam transferebant, Ibas Edeffendorum Metropolitanus, Ioannes & Daniel Episcopi, de hæresi à Clericis accusati coram Domino Patriarcha Antiocheno, etsi lis contestata fuisset in Synodo Antiochiæ, rescripto tamen & auctoritate Theodosij Imperatoris, ex sententia Flaviani Archiepiscopi Constantinopolitani, ab Osrhoëna provincia ad provinciam Phœnicæ translati sunt; ut à Photio Episcopo Tyri, Eustathio Beryti, & Vranio Himeriorum Episcopo iudicibus datis, iudicium de accusatione ferretur. Damascius Tribunus, sicut ei mandatum erat à Theodosio, in Orientem se contulit, & accusatores unà cum reis Episcopis, in Colonia Tyri iudicibus delegatis exhibuit. Iudices verò communitorium Principis à Damascio prolarum actis inferi iusserunt, ut de collata sibi à Principe cognitione constaret: *Pium communitorium dignetur tua magnificentia demonstrare, ut per*

Conc. Chalced. dicitur: *Quod si quis dixerit, quod iudicium dicitur esse in eis, qui sunt in synodo, et non in eis, qui sunt in synodo, anathema sit.*

omnia intentionem piissimi & Christianissimi Imperatoris nostri sequamur. Presulgere etenim debet his gestis.

V. Alio etiam eoque eximio jure utebantur Principes in prescribendo judiciorum ordine quae in synodis a se indictis peragenda erant. Hinc profectum est ut praecipuos magistratus delegarent, qui Conciliis interessent, non solum ut vis publica & tumultus arcerentur, sed etiam ut ab Episcopis cognitionum ordo servaretur. Quare Dionysius Comes, ut vidimus supra, a Constantino ad Concilium Tyrium missus est, ut animadversor esset & custos conservandae aequilibratae & ordinis. Theodosius Candidiano Comiti retinendi ordinis curam in Synodo Ephesina injunxit, sed angustioribus finibus mandatum coeercuit, scilicet ad submovendos tumultus monachorum & laicorum, mutuas Episcoporum contentiones impediendas, & suffragium ejusque liberum conservandum. Concilio Ephesino secundo adfuit Elpidius Comes cum Theodosij mandatis amplioribus, nempe ut tranquillitate Episcopis procurata, cognitiones ex ordine instituerentur, *καὶ ἐν τῷ αὐτῷ ἰδίῳ παρθεσίῳ τῶν τῶν ἐπιτοκῶν.* In Concilio Chalcedonensi eminentissimi magistratus, quo quidque ordine gerendum sit, prescribunt. Tanta autem severitate hac in parte a Conciliis obedientiam Principes exigebant, ut si prescriptum sibi judiciorum ordinem egressa fuissent, quidquid neglecta cognitionis lege decretum foret, Principes in irritum mitterent, ut patet ex Theodosij rescriptis adversus Synodum Ephesinam latas. Theodosius omnibus Metropolitanis synodum generalem Ephesi celebrandam ad Pentecosten anni quadringentesimi trigessimae primi indixit, ut communi omnium Episcoporum suffragio rebus Ecclesiae consuleretur, coram Comite Candidiano, qui tranquillitati synodi prospiceret. Ioannes Antiochenus Patriarcha plusquam dies quindecim ultra conditum diem in itinere moratus, Cyrillo Alexandrino & reliquis patribus significat non esse quod diutius expectaretur, seque absente de Nestorio quaestionem haberi posse. Itaque Nestorio, qui Ephesi praesens aderat, tribus Edictis intra triduum in jus vocato, & se synodo sistere renuente, causantemque Ioannis Antiocheni absentiam, cujus adventus intra quatrimum expectabatur, de fidei causa deliberatum est, atque absente Candidiano Nestorius sententia omnium Episcoporum dejectus est. Ioannes Antiochenus, qui statim post damnatum Nestorium Ephesum appulerat, aegerrime tulit se absente sententiam latam, ideoque a Concilio secedens, ex triginta

Metropolitanis, quos secum duxerat, Conciliabulum quoddam coegit, Cyrillumque Alexandrinum, & Memnonem Ephesum, veluti turbarum auctores, episcopatu dejecit, & vicissim Ioannes & Orientales Episcopi germanae Synodi Ephesinae judicio a functionibus sacerdotalibus suspensi sunt. Quibus de rebus cum Candidiano ad Theodosium retulisset, ille rescripto suo quaecunque gesta erant & decreta a synodo rescidit, ex eo scilicet capite, quod Concilium integrum non fuisset, & a prescripta literis imperialibus forma patres discessissent, jussitque ut omnia deintegro discutirentur, atque ex communi omnium sententia fidei regula constitueretur. Praeterea se Legatum quandam a Palatio missurum monuit, qui, una cum Candidiano, quae acta essent perspiceret, eaque prohiberet quae legitimo ordini adversarentur. Quibus verbis significatur tam dejectio Cyrilli & Memnonis ab Orientalibus Episcopis, quam Nestorij depositio, & Ioannis Orientaliumque suspensio a Synodo Ephesina decreta. Hoc Theodosij rescriptum magni momenti mihi quidem esse videtur, ut fines jurisdictionis regiae, quando de politia ecclesiastica violata agitur, recte constitui possint. Etenim Theodosius quae canonum & legum rescriptorumque suorum ordine non servato gesta sunt rescindit quidem, sed causae ipsius integram cognitionem synodo relinquit. Custos est ordinis canonici, non autem executor canonum. Verba rescripti haec sunt:

Proinde sacre majestati nostrae placuit talem procedendi modum nullum habere locum aut momentum, his vero quae inepte & citra ordinem gesta sunt cessantibus, doctrinam de pietate prius, sicuti decretum fuit, discuti, eamque juxta communitatem totius synodi sententiam in posterum obtinere. Infra: *Et quispiam a sacro nostro palatio una cum magnificentissimo Candidiano Comite destinetur, qui nostro jussu quae acta sunt cognoscat, quaeque legitimo ordini dissentanea sunt prohibeat.*

VI. Synodus Ephesina, his literis acceptis, non expostulat cum Theodosio de usurpata jurisdictione, sed conqueritur a Candidiano obreptum Principi fuisse ante quam ex epistola synodica de rerum gestarum ordine certior factus esset. Quare obsecrat ut Candidianum una cum Episcopis quinque a Concilio delegandis evocet, qui ejus pietati comprobent omnia canonicè peracta fuisse: *δέδομετα ἔ ὑμετέρῃ χειρὶ τῶν μετακαλῶν πῶτε τῆς ἀγίας συνόδου, συνησομένων τοῖς πεταρχομένοις ἐπι τῆς ὑμῶν ἐπιστολῆς.* Vnde patet non abnuere Concilium quin Princeps cognoscat an ordo canonicus & legitimus in synodo a

Commentarii Elpidio datus, Ad. i. Concil. Chalcedon.

Vide deinde Praefationem ca. 1. 2.

Libello contra Memnonem Synodo latum p. 1. Ad. i. ca. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

Conc. Chalcedon. ca. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

In Actis Conciliabuli parte. Ephesi. Concilii. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.